

Kvantifikace

Běžné pořekadlo, že „čísla nelžou“, je mylné, jakmile jde o to, postihnout cokoli skutečného. Předpokladem vytvoření nějakého čísla je např. spočítání kusů nějakých „předmětů“, např. jablek nebo krav. Abychom však mohli spočítat, kolik jablek máme na stole, musíme odhlédnout od toho, že ta jablka nejsou totožná, že každé je trochu jiné. Jejich odlišnosti musíme proto zanedbat, a v tom bude vždy naše počítání nepřesné. Přesně lze spočítat pouze naprosto totožné „předměty“, ale takové se v našem světě nevyskytují. Z praktických důvodů nám uvedené nepřesnosti nemusí v některých ohledech vadit, někdy může být docela výhodné takových nepřesností nedbat, ale je třeba stále vědět a počítat s tím, že tam nepřesnosti jsou, neboť naopak v jiných ohledech nám může jít především o individuální odlišnosti, specifické, třeba zvláštní nebo i řídké a vzácné odchylky. Také počet odchylek lze spočítat (například v procentech výskytu), a statistikové to stále dělají. Ale jdeme-li v rozlišování odchylností dost daleko, dostáváme se do sféry kvazi-jedinečného nebo dokonce plně jedinečného, které sice opět může být nějak kvantifikováno, avšak vždy jen na nižších úrovních a spíše pouhými seznamy a výčty. Kvantifikace tak představuje jednu velmi starou a velmi úzce specializovanou cestu, jak poznávat skutečnost resp. skutečnosti. Předpokladem kvantifikací jen redukovaný (a redukující) způsob registrování fenoménů. (Není divu, že vynálezcem a zakladatelem fenomenologie byl původně matematik. Husserl si uvědomoval, že matematika – a vůbec kvantifikace – je použitelná právě jen za předpokladu, že přednost dáme jevům, fenoménům před skutečnostmi. Pod vlivem empirismu však sám už dával přednost zkušenosti ne-li pouze, tak rozhodně především a na prvním místě smyslové – ta nesměla chybět právě jako základ nikde, kde šlo o tzv. vykazatelnost.)

(Písek, 100423-2.)